

บทคัดย่อ

ในการประชุมสุดยอดที่บาหลีใน ค.ศ. 2003 ผู้นำประเทศสมาชิกของอาเซียนได้ตกลงและประกาศเจตนารมณ์ในการยกระดับความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียน โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างประชาคมอาเซียน ซึ่งจะประกอบด้วย 3 เสาหลัก อันได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) นอกจากนี้จะมีเจตจำนงในการรวมตัวกันเป็นประชาคมแล้ว ประเทศสมาชิกอาเซียนยังตกลงว่าควรจะให้มีการสร้างอัตลักษณ์ควบคู่กันไปด้วย โดย “อัตลักษณ์ของภูมิภาค” (regional identity) ถือเป็นกุญแจสำคัญในการบูรณาการทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการหล่อหลอมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสร้างเอกภาพและความเป็นปึกแผ่นภายในภูมิภาค จากแนวคิดของ Karl Deutsch ที่ถกเถียงว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในที่สุดจะทำให้เกิดความรู้สึกร่วม (we feeling) งานวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาถึงกระบวนการการสนับสนุนการเป็นประชาคมของกลุ่มประเทศอาเซียน และการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียนของประเทศไทยผ่านการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย โดยจะศึกษาถึงกิจกรรมแลกเปลี่ยนระหว่างนักศึกษา และวิชาที่เปิดสอนที่เกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ทั้งสิ้น ผลจากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัย นักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบายของประเทศไทยทั้งด้านการต่างประเทศและการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ค.ศ. 2015

Abstract

At ASEAN's Ninth Summit held in Bali in October 2003, the Association declared its intentions to deepen its integration by creating a community based on three different yet complementary pillars: ASEAN Political-Security Community, ASEAN Economic Community, and ASEAN Socio-Cultural Community. It was agreed that the ASEAN member state would deepen their integration through forming a tighter community as well as by creating a regional identity. A regional identity is not only key to social and cultural integration but also crucial to forming unity within our region. Agreeing with Karl Deutsch that 'interaction' amongst the peoples gradually leads to the creation of a 'we feeling'; this study explores the processes including exchange and educational programs that encourage the formation of the ASEAN Community especially amongst Thai university students. Based on quantitative data collection and interviews, the study examines how these processes have had an affect on 1) the level of knowledge that students possess of ASEAN 2) attitudes towards ASEAN and 3) aspiration towards ASEAN and ASEAN Community. The study will reveal the opportunities and challenges that we will potentially face in becoming a part of the ASEAN Community in 2015 which in turn will hopefully contribute to policy making at the university and at the national levels to repond to these challenges.